

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 5.1.2023
COM(2023) 3 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET
om gennemførelsen af WestMED-initiativet

1. INDLEDNING — BAGGRUND

I april 2017 vedtog Kommissionen "Meddelelse om initiativet vedrørende bæredygtig udvikling af den blå økonomi i det vestlige Middelhavsområde" ("WestMED-initiativet" eller "initiativet") sammen med dets handlingsramme¹. Initiativet blev formelt godkendt i november samme år af de ti deltagende lande: fem EU-medlemsstater (Frankrig, Italien, Portugal, Spanien og Malta) og fem sydlige partnerlande (Algeriet, Libyen, Mauretanien, Marokko og Tunesien) på en særlig ministerkonference i Napoli².

Initiativet er et direkte resultat af Euro-Middelhavs-ministererklæringen om den blå økonomi, der blev vedtaget på Middelhavsunionens konference i november 2015. Konferencen opfordrede de deltagende lande til at undersøge merværdien og gennemførligheden af passende maritime strategier på subregionalt plan. Initiativet bygger også på en årelang "5 + 5-dialog" mellem de ti deltagende lande.

WestMED-initiativet er i fuld overensstemmelse med andre relevante EU-politikker, der er knyttet til regionen, såsom den europæiske naboskabspolitik. Det blev EU's anden havområdestrategi (efter havstrategien for Atlanterhavsområdet), der fremmer det maritime samarbejde på et større regionalt plan.

Initiativet bidrager til målene i konventionen om beskyttelse af Middelhavets havmiljø og kystområder (Barcelonakonventionen), handlingsplanen for Middelhavsområdet og Middelhavsstrategien for bæredygtig udvikling 2016-2025. Det bidrager også til resultaterne af det 21. møde mellem de kontraherende parter i Barcelonakonventionen, der blev afholdt i december 2019, og som indeholder en forpligtelse til at træffe konkrete foranstaltninger for at beskytte Middelhavet og yde støtte til en bæredygtig blå økonomi og en økologisk omstilling i regionen.

WestMED-initiativet er også relevant for Den Almindelige Kommission for Fiskeri i Middelhavet (GFCM) og dens nyligt vedtagne 2030-strategi. GFCM-strategien indeholder en fælles vision og vejledende principper for at opnå bæredygtigt fiskeri og bæredygtig akvakultur i Middelhavsområdet.

De ti lande forpligtede sig til at samarbejde om deres fælles interesse for Middelhavsområdet omkring tre mål: 1) øge sikkerheden til søs, 2) fremme bæredygtig blå økonomi, vækst og beskæftigelse og 3) bevare økosystemer og biodiversitet.

For hvert mål blev der fastsat en række prioriteter og målrettede aktioner som anført i den handlingsramme, der ledsager initiativet:

1. samarbejde om kystvagtfunktioner (uddannelse, kapacitetsopbygning, eftersøgning og redning)
2. sikkerhed til søs og bekæmpelse af havforurening
3. strategisk forskning og innovation
4. udvikling af maritime klynger
5. udvikling og udbredelse af færdigheder

¹ COM(2017) 183 final.

² <https://www.westmed-initiative.eu/wp-content/uploads/2016/02/1.Declaration-of-Algiers-04.12.2018-EN.pdf>.

6. bæredygtigt forbrug og bæredygtig produktion (søtransport, havne, hav- og kystturisme, havbrug)
7. maritim fysisk planlægning og kystforvaltning
8. viden om havet og det maritime rum
9. biodiversitet og bevaring af marine levesteder
10. bæredygtigt fiskeri og bæredygtig udvikling af kystsamfund.

I december 2018 vedtog ministrene fra WestMED-landene i Algier sammen med Kommissionen og Middelhavsunionen en erklæring og en handlingsplan, som understregede behovet for at fokusere på seks³ af de ti ovennævnte prioriteter. Betydningen af WestMED-initiativet blev bekræftet på ny med Middelhavsunionens anden ministererklæring om bæredygtig blå økonomi, der blev vedtaget den 2. februar 2021⁴.

Forvaltning

WestMED-styringsudvalget, eller WMSC, varetager ledelsen på højt plan for gennemførelsen af handlingsrammen. Det sikrer operationel koordinering, yder vejledning og støtte for at sikre, at initiativets forventede resultater opnås, og overvåger gennemførelsen heraf. WMSC omfatter nationale koordinatore fra de relevante ministerier fra de deltagende lande, Kommissionen og Middelhavsunionen samt observatører.

WestMED-bistandsmekanismen finansieres gennem Den Europæiske Hav-, Fiskeri- og Akvakulturfond (EHFAF)⁵. Den arbejder tæt sammen med styringsudvalget og dets tekniske arbejdsgrupper ved at yde operationel, logistisk og administrativ støtte. Bistandsmekanismen tilbyder også praktisk projektstøtte — hovedsagelig i form af partnermatchmaking og projektudvikling — gennem repræsentanter i ni nationale knudepunkter.

De nationale knudepunkter er hold af nationale eksperter med et omfattende netværk og et solidt kendskab til finansieringsmuligheder, som kan udpege områder med stort potentiale og bidrage til at udvikle projektidéer. De nationale knudepunkter tilbyder fortrolig og skræddersyet vejledning om projektudvikling, finansieringsmuligheder og partnermatchmaking og er i stand til at håndtere lokale prioriteter.

Indberetningsforpligtelse

WestMED-initiativet har eksisteret i fem år. Ifølge meddelelsen fra 2017 vil Kommissionen "forelægge Rådet og Europa-Parlamentet en rapport om gennemførelsen af dette direktiv senest i 2022 baseret på landenes indberetning". Kommissionen skal også sikre, at initiativet stadig er i overensstemmelse med EU's nuværende mål og politikker. Med henblik herpå anmodede Kommissionen om en uafhængig vurdering af initiativet, hvor der blev set på dets mål, succeser og udfordringer. Vurderingen blev foretaget i form af en revisionsundersøgelse.

³ 1. Udvikling af maritime klynger, 2. Biodiversitet og bevarelse og genopretning af marine levesteder, 3. Bæredygtigt forbrug og bæredygtig produktion, 4. Udvikling af kystsamfund og bæredygtigt fiskeri og bæredygtig akvakultur, 5. Udvikling og udbredelse af færdigheder og 6. Sikkerhed til søs og bekæmpelse af havforurening.

⁴ <https://ufmsecretariat.org/wp-content/uploads/2021/02/Declaration-UfM-Blue-Economy-EN-1.pdf>.

⁵ Tidligere Den Europæiske Hav- og Fiskerifond.

2. REVISIONSUNDERSØGELSEN

Kommissionen bestilte en uafhængig revisionsundersøgelse af gennemførelsen af WestMED-initiativet til støtte for nærværende rapport. I september 2021 begyndte leverandøren at arbejde på at afgøre, om initiativets mål var blevet opfyldt, eller om de skulle ajourføres for bedre at matche de nuværende prioriteter. Med henblik herpå tog leverandøren fire hovedperspektiver i betragtning: strategisk indsigt, evaluering af forvaltningsniveauet og prioriteterne, evaluering af initiativet og bistandsmekanismens rolle samt observatørernes perspektiv.

Undersøgelsen blev gennemført mellem oktober 2021 og april 2022. Den omfattede skrivebordsundersøgelser sammen med en målrettet høring, hvor interessenter, medlemmer af WestMED-styringsudvalget, WestMED-medformænd og medlemmer af bistandsmekanismen alle blev interviewet for at sikre fuld repræsentation af de interesserede parter samt en geografisk balance. Forud for interviewene blev der sendt spørgeskemaer til WestMED-medlemslandene, og svarene indgik i vid udstrækning i revisionsundersøgelsen.

Kommissionen udarbejdede denne rapport efter en grundig analyse af den feedback, der blev modtaget via spørgeskemaerne og revisionsundersøgelsen, og efter høring af WestMED's styringskomité. Nedenfor følger en række konklusioner og anbefalinger.

3. RESULTATER: STYRKER OG NØDVENDIGE FORBEDRINGER

I de fem år, initiativet har eksisteret, har det vist sig at være en nyttig mellemstatslig platform til fremme af bæredygtige sektorer i den blå økonomi i hele det vestlige Middelhavsområde med sin bottom-up-tilgang. Medlemmer af initiativet og observatører i det styrende organ (styringsudvalget) opfatter det som et solidt forum for dialog og samarbejde. Navnlig har de særlige interessentkonferencer og hackathons samlet hundredvis af deltagere fra regionen.

Covid-19-pandemien udfordrede initiativets funktion og forvaltning, da de fleste møder skulle være virtuelle. Ikke desto mindre blev der gjort store fremskridt, til dels på grund af WestMED-medformændenes indsats. Initiativet har udvist løbende støtte til projekter og projektforslag, det har med succes oprettet to tekniske grupper om bæredygtig akvakultur og grøn skibsfart, det har leveret information til relevante indkaldelser af forslag fra EHFF/EHFAF delegeret til CINEA,⁶ og det har indgået vigtige partnerskaber ved at undertegne et aftalememorandum med Interreg og sammenslutningen af handels- og industrikamre i Middelhavsområdet (Association of the Mediterranean Chambers of Commerce and Industry (ASCAME)).

Selv om visse aspekter af initiativet kan forbedres (øget synlighed, udvikling af mere egnede indikatorer til måling af fremskridt og afklaring af nogle af de eksisterende prioriteter), kan disse aspekter håndteres inden for rammerne af den nuværende styring af initiativet.

⁶ Det Europæiske Forvaltningsorgan for Klima, Infrastruktur og Miljø.

3.1. Styrker og merværdi

WestMED-initiativet har vist fremskridt og succes og retfærdiggjort dets oprettelse og videreførelse. Der blev konstateret seks vigtige styrker:

- dialog og blødt diplomati
- samarbejde og partnerskaber
- projektstøtte
- videndeling
- tekniske arbejdsgrupper og alliancer
- bredere samarbejde i Middelhavsområdet

3.1.1. *Dialog og blødt diplomati*

WestMED-initiativet har været medvirkende til at støtte medlemslandenes behov, hovedsagelig gennem støtte fra bistandsmekanismen og rammerne for det bløde diplomati, der er blevet etableret, og som letter dialogen mellem medlemmerne om fælles udfordringer og muligheder. Interessenterne sætter stor pris på den deltagelsesbaserede og inkluderende proces. Initiativet afspejler med succes de mange forskellige behov og udfordringer i regionen.

WestMED-initiativet er et forum for politisk dialog og udveksling og bygger i høj grad på aktiv inddragelse af et netværk af lokale interessenter fra de deltagende lande. De interessentkonferencer og hackathons, der organiseres af WestMED-initiativet — hovedsagelig for at lette udvekslingen af projektidéer og fremme specifik projektudvikling blandt regionale aktører i søfartssektoren — har konsolideret WestMED-initiativets position som et dokumenteret og effektivt redskab til at fremme kontakter mellem lande, som ellers har begrænsede samarbejdsmuligheder eller oplever politiske spændinger.

Arbejdet i WestMED's tekniske grupper og de maritime klynger har bidraget væsentligt til at styrke dialogen mellem de deltagende lande og deres maritime interessenter.

3.1.2. *Samarbejde og partnerskaber*

I forbindelse med overvågningen af relevante finansieringsmuligheder i den blå økonomi har bistandsmekanismen etableret specifikke metoder til samarbejde med institutionelle donorer, navnlig Interreg. Rammebestemmelserne for Samhørighedsfonden for 2021-2027 indeholder udtrykkelige bestemmelser om indarbejdelse af havområdestrategier. Der blev udarbejdet en køreplan for forbindelsesaktiviteter mellem Interreg Euro-MED (2021-27) og WestMED-initiativet. Denne køreplan vil øge koordineringen mellem aktørerne i Middelhavsområdet og bidrage til at skabe partnerskaber.

For at støtte partnerskaber mellem WestMED og relevante regionale sammenslutninger underskrev parterne bag bistandsmekanismen i 2021 et aftalememorandum med ASCAME. Formålet med aftalememorandummet er at etablere en solid samarbejdsramme for at fremme den blå økonomi, skabe et sikrere havområde og forbedre havforvaltningen i regionen. Nogle af de planlagte foranstaltninger omfatter fælles initiativer og fremmer dialog og samarbejde. Samarbejdet med ASCAME vil styrke initiativets forbindelser med den private sektor, hvilket vil føre til øget matchmaking og projektstøtteaktiviteter. Desuden letter aftalememorandummet videnoverførslen mellem relevante private og offentlige aktører.

I fremtiden vil bistandsmekanismen måske gerne undersøge mulighederne for at styrke samarbejdet og sågar undersøge projektforslag fra nye partnere eller finansieringskilder. Dette kan gøres inden for rammerne af Horisont Europa, EU's offentlig-offentlige partnerskab⁷ om en bæredygtig blå økonomi og EU-missionen: Genopretning af vores oceaner og farvande, navnlig i relation til Middelhavets fyrtårn med en tidshorisont på 2030, med fokus på forebyggelse og eliminering af forurening samt beskyttelse og genopretning af havets biodiversitet og klimaneutralitet og cirkularitet i den blå økonomi, hvilket også letter relevante interessenters engagement i missionens mål.

3.1.3. Projekttilskud

WestMED-initiativet har støttet medlemslandenes udvikling af projektforslag, hvoraf mange har haft held til at opnå finansiering. Dette er blevet meget værdsat af landene.

Indtil videre er 79 projektidéer blevet aktivt støttet af initiativets centrale team og nationale knudepunkter. De har en samlet værdi på ca. 92 mio. EUR⁸. Derudover er mere end 160 projekter i overensstemmelse med initiativet, og de involverer omkring 600 partnere fra medlemslandene.

Tabel 1 indeholder eksempler på vigtige projekter, der har modtaget støtte i løbet af de seneste fire år. Dette er på ingen måde en udtømmende liste⁹.

Tabel 1: sammendrag af de vigtigste projekter, der støttes af bistandsmekanismen

Navn	Målsætning	Kilde	Beløb (i EUR)
DESTIMED PLUS	Fremme af integreret planlægning af kystturisme	Interreg MED	3 076 000
DIGICIRC	Europæisk klyngeledet accelerator for digitalisering af den cirkulære økonomi på tværs af nye sektorer	Horisont 2020	3 755 000
PSAMIDES	Optimering af havnedrift og forvaltning af lystbådehavne ved hjælp af innovative værktøjer	Interreg MED	2 859 000
LIFE4MEDECA	Reduktion af emissioner inden for ECA MED-området	LIFE-programmet	1 637 000
AFRIMED	Genopretning af algeskove i Middelhavet	EHFF	1 858 000
WESTMOPOCO	Beredskab over for kemiske udslip	GD ECHO	868 000

WestMED Project Awards

WestMED Project Awards (2021) var en lejlighed til at fokusere på og støtte andre projekter end dem, der aktivt støttes af bistandsmekanismen og de nationale knudepunkter. Målet var at udpege, fremvise og hylde ekstraordinære projekter, der leverer innovative og reproducerbare løsninger på en række områder, og som er et udtryk for WestMED-initiativets vision for det vestlige Middelhavsområde. I 2021 deltog i alt 54 interessante og værdifulde projekter fra begge sider af Middelhavet i konkurrencen.

⁷ https://ec.europa.eu/research-and-innovation/sites/default/files/bmr-2022/ec_rtd_bmr-2022-blue-economy-fiche.pdf.

⁸ Rapportering fra bistandsmekanismen.

⁹ Fuldstændig liste: <https://westmed-initiative.ec.europa.eu/publications/#Leaflets>.

Vinderen var BLUESKILLS-projektet "Blue Jobs and Sustainable Economy in the Mediterranean throughout Enhancing Skills and Developing Capacities", som blev finansieret af det italienske ministerium for universiteter og forskning og ledet af Italiens nationale institut for oceanografi og anvendt geofysik. Projektet fremmer mulighederne i "blå" karrierer ved at udvikle færdigheder, udveksle viden og værdsætte forskning med henblik på et mere bæredygtigt Middelhav. Formålet er at udvikle nye læseplaner og øge beskæftigelsesegnetheden i havsektoren og den maritime sektor. Andre finalister er opført i **tabel 2**.

Tabel 2: Finalister ved WestMED-projektpriser 2021

Navn	Målsætning	Kilde	Beløb (i EUR)
BLUESKILLS	<i>Fremmer mulighederne inden for "blå" karrierer</i>	<i>Italienske nationale fonde</i>	<i>Ikke relevant</i>
OPSTARTSUDFORDRINGER I ALGERIET	Støtte til nystartede virksomheder inden for akvakultur og miljøbeskyttelse i Algeriet (fokus på unge)	Algeriske nationale fonde	Ikke relevant
SICOMAR plus	Grænseoverskridende samarbejdsprojekt om søfartssikkerhed	Maritimt Interregprogram mellem Frankrig og Italien	6 688 000
BIOVecQ	Fremmer bilateralt samarbejde mellem italienske og tunesiske forskningscentre om blå bioteknologi	Interreg Italien-Tunesien	1 722 000
STARFISH 4.0	Innovative løsninger til modernisering og digitalisering af ikkeindustrielt fiskeri	EHFF	1 158 000

EHFAF's indkaldelse af forslag til flagskibsprojekter 2021

I et forsøg på at øge og strømline midlerne blev den første EHFAF-indkaldelse af forslag til flagskibsprojekter vedrørende den blå økonomi med fokus på havområdet lanceret i 2021. Den omfattede en specifik indkaldelse for WestMED-landene. Indkaldelsen var helliget genopretningen af kyst- og havturismen. Den havde til formål at styrke kyst- og havturismesektorens konkurrenceevne og bæredygtighed som en del af en intelligent og modstandsdygtig blå økonomi. Emnet fokuserer også på økoturisme, digitalisering af sektoren og mobilisering af private og offentlige investeringer. Tre projekter til en værdi af 2 385 000 EUR blev udvalgt og igangsat.

Tabel 3: Projekter tildelt gennem EHFAF-indkaldelser af forslag til flagskibsprojekter i WestMED-landene

Navn	Målsætning	EU-bidrag (EUR)
ECO-CRUIISING FU_TOUR	Styrke ledelsesmæssige, blå og digitale færdigheder i turismesektoren i det vestlige Middelhavsområde med fokus på SMV'er	792 177
EU WeMED_NaTOUR	Udvikle tværnationale økointelligente turismepakker med fokus på naturlige havområder/kystdestinationer	796 683
REBOOT MED	Genopretning og fremme af økoturisme: tilskynde til offentlig-private partnerskaber, der i fællesskab fastlægger handlingsplaner for den blå økonomi med henblik på genopretning af turismesektoren	999 380

3.1.4. Videndeling

WestMED-initiativet har været et vellykket og inspirerende forum for videndeling. Medlemslandene har haft mulighed for at lære af hinanden og udveksle bedste praksis og pålidelige metoder til udformning af politikker, hvilket har ført til en mere bæredygtig blå økonomi. Et klart eksempel herpå er den algeriske strategi for den blå økonomi.

I 2021 blev Algeriet det første sydlige Middelhavsland, der havde en national strategi for den blå økonomi de næste ti år frem. Denne strategi identificerer de behov, temaer, aktiviteter og prioriterede foranstaltninger, der er nødvendige for at opbygge en integreret og bæredygtig maritim økonomi, der er til gavn for alle. Strategien omfatter også grænseoverskridende aspekter af den blå økonomi.

Strategien for den algeriske blå økonomi var inspireret af WestMED-initiativet sammen med de idéer og mål, der blev undersøgt ved de forskellige arrangementer på flere niveauer og blandt regionale partnere, ministre og styringsudvalg. I denne proces blev der også ydet særlig støtte under bistandsmekanismen. Faktisk spillede det algeriske nationale knudepunkt og WestMED-bistandsmekanismen en afgørende rolle og hjalp de nationale myndigheder med at færdiggøre og fremlægge strategien for den algeriske blå økonomi. EU støtter strategien ved at yde 22 mio. EUR til udvikling af den blå økonomi i Algeriet.

Strategien for den algeriske blå økonomi er fuldt integreret i den algeriske regerings overordnede vision og bidrager til WestMED- og Middelhavsunionens mål.

I sidste ende kan det inspirere andre lande til at udvikle lignende strategier. Tunesien arbejder f.eks. i øjeblikket på en strategi, der skal vedtages i 2022.

3.1.5. Tekniske arbejdsgrupper og alliancer

I 2020 oprettede WestMED en teknisk gruppe om grøn skibsfart. Gruppen ledes af de italienske og marokkanske nationale knudepunkter og består af eksperter, specialister og repræsentanter fra alle WestMED-landene. Gruppen har udpeget tre nøgleaktioner vedrørende bæredygtig søtransport og alternative brændstoffer:

- i) vurdering af fremspirende teknologier og innovative modeller
- ii) oprettelse af et netværk af havne som energifællesskaber
- iii) hjælp til at sætte skub i tilpasningen af kommercielle fartøjer.

AquaWest, en teknisk gruppe om bæredygtig akvakultur, blev oprettet i 2021 for at støtte indførelsen af innovative og bæredygtige akvakulturmetoder i det vestlige Middelhav. Gruppen fokuserer på behovene og mulighederne i de sydlige WestMED-lande og giver dem mulighed for at drage fordel af eksisterende innovativ praksis i regionen. Gruppen består af en række politiske beslutningstagere og organisationer på højt plan fra akvakultursektoren og ledes af det algeriske nationale knudepunkt. Gruppens vigtigste mål er at:

- i) fremme videndeling
- ii) lette politikudviklingen
- iii) tilskynde til samarbejde mellem de berørte parter
- iv) finde finansiering
- v) vedligeholde en platform til udveksling af oplysninger.

I 2021 blev der oprettet et netværk af maritime klynger, som blev undertegnet i Italien og ledet af den tunesiske klynge. Netværkets vigtigste mål er at:

- i) tilskynde til drøftelser og udveksling af viden og praksis mellem klynger
- ii) fremme udviklingen af maritime klynger i det sydlige Middelhavsområde gennem et tættere syd-syd-samarbejde
- iii) sikre nord-syd-kapacitetsopbygning for at bidrage til at opgradere kompetencer inden for klyngeforvaltning mellem det nordlige og sydlige Middelhavsområde
- iv) tiltrække investeringer — navnlig private investeringer til innovative SMV'er.

3.1.6. Bredere samarbejde i Middelhavsområdet

WestMED-initiativet har ikke blot inspireret og øget både samarbejdet og drøftelserne mellem medlemslandene, men har også ført til et bredere samarbejde i resten af Middelhavsområdet. Dette har form af projektsamarbejde mellem EU-kystlande og ikke-EU-lande, der ikke er medlemmer af WestMED.

Tabel 4: Eksempler på projekter, der støttes af WestMED-bistandsmekanismen, og som involverer lande uden for WestMED

Navn	Sektor	Målsætning	Lande	Kilde	Budget (i EUR)
BLUEfasma	Cirkulær økonomi	Integrere principperne for den cirkulære økonomi i fiskeri/akvakultur og kyst- og havturisme til gavn for ø- og kystområder i Middelhavet	MT GR CY HR MTN	INTERREG MED	2 812 000
Psamides	Havne	Optimering af havnedrift og forvaltning af lystbådehavne ved hjælp af innovative værktøjer	FR ES GR MTN HR	INTERREG MED	2 859 000
ODYSSEA	R&I	Drive omkostningseffektive platforme, der integrerer netværk til observations-/prognosesystemer i hele Middelhavsområdet	MA DZ IT FR TN ES EG PT IL UK DE NL TR GR	H2020	8 399 000

I et forsøg på yderligere at inddrage andre Middelhavslande er EHFAF's indkaldelser til forslag til flagskibsprojekter, som normalt kun var tilgængelige for WestMED-landene, i 2022 for første gang åbne for alle Middelhavsunionens lande, hvilket er i tråd med WestMED's eget eksempel, idet andre Middelhavslande inddrages i projekter.

BlueMed-initiativet for et sundt og plastfrit Middelhavsområde omfattede både EU-lande og lande uden for EU, herunder WestMED-landene. Det havde til formål at fremme en fælles vision for et sundere og modstandsdygtigt Middelhav og fremme de fremtidige generationers sociale velfærd og velstand. Under BlueMed-initiativet blev der udviklet en Middelhavsspecifik strategisk forsknings- og innovationsdagsorden med en liste over de vigtigste udfordringer i Middelhavsområdet, manglende viden, aktiviteter, der muliggør blå vækst, og foranstaltninger til forbedring af færdigheder i forskellige sektorer.

I 2022 offentliggjorde Kommissionen et nyt vejledende dokument om synergier mellem Horisont Europa og programmerne under Den Europæiske Fond for Regionaludvikling.

Der er nu mulighed for kumulativ finansiering, dvs. at en operation/et projekt kan modtage støtte fra mere end én fond, ét program eller ét instrument til samme udgiftspost eller udgifter, hvilket giver mulighed for op til 100 % finansiering.

Fremadrettet vil WestMED-initiativet samarbejde med den nyligt iværksatte koordinerings- og støtteaktion BlueMissionMed, der finansieres under missionen "Genopretning af vores have og farvande inden 2030".

3.2. Områder, hvor forbedringer kan overvejes

Selv om WestMED-initiativets merværdi er tydelig, er der plads til forbedringer på følgende områder:

3.2.1. Bevidstgørelse og øget synlighed

Den nuværende kommunikationsstrategi er noget forældet. Det er nødvendigt med en bedre anvendelse af logoet til synlighedsformål for bedre at kunne vise initiativets arbejde, fremskridt og succes.

Løsning: Forbedre kommunikationsstrategien og gøre bedre brug af WestMED-logoet som varemærke.

En skræddersyet kommunikationsstrategi vil bidrage til at gøre WestMED-initiativet mere synligt. Aktiviteter og fremskridt vil blive tydeligere og lettere tilgængelige for offentligheden. Denne kommunikationsstrategi kan udvikles ved at samarbejde med EU-delegationer i lande uden for EU, der er baseret i Middelhavsområdet. Dette vil øge synligheden og kunne tiltrække nye investeringer og skabe en større løftestangseffekt i forbindelse med projekter og tilskud til udviklingen af disse.

En mere effektiv branding vil bidrage til at demonstrere opbakningen fra de deltagende lande, øge fremdriften af projekter med brandet, finde projektpartnere, hjælpe projekterne med brandet med at få støtte fra regeringer og interessenter i hele regionen og gøre det lettere at få adgang til finansieringsmuligheder. WestMED-initiativet bør bestræbe sig på at efterligne det arbejde, som Middelhavsunionens vellykkede brandingkampagne har udført.

Den nye bistandsmekanisme bør bidrage til at skabe en forbedret kommunikationsstrategi. I henhold til sit kommissorium skal det konsortium, der er ansvarligt for bistandsmekanismen, fremlægge en kommunikationsstrategi og en handlingsplan for gennemførelsen heraf, som vil blive revideret hver 6. måned.

Den nye bistandsmekanisme kan også støtte indførelsen af logoet som et brand. Dette vil være afgørende for at definere standardbranding for WestMED-støttede projekter og fælles initiativer, der angiver WestMED-opbakning, når der ansøges om støtte. Klare retningslinjer for brugen og anvendeligheden af logoet vil sikre, at alle medlemslande anvender det konsekvent. Kommissionen kan lette processen ved at udveksle viden om standardiserede retningslinjer.

3.2.2. *Finpudsning af resultatparametre og -indikatorer*

En finpudsning af de nuværende resultatparametre og -indikatorer vil øge nøjagtigheden i forbindelse med måling af succes og omfanget af de foranstaltninger, der gennemføres inden for rammerne af WestMED-initiativet.

Når det ikke handler om politikudvikling og WestMED's bidrag, er de enkelte aktioner, der svarer til hver af initiativets ti prioriteter, ikke knyttet til de specifikke mål, der er fastsat i den nuværende handlingsramme.

Mange af de anførte mål er for brede til, at de kan nås med initiativets aktiviteter alene. Målene er primært kvantitative, men mange af initiativets hidtidige resultater er ikke lette at måle.

Løsning: at omformulere og vedtage alternative resultatparametre for at overvåge gennemførelsen.

Den reviderede ramme bør omfatte både kvalitative og kvantitative indikatorer. Disse skal være relevante, omfattende og lette at overvåge og rapportere om. Integration af relevante aspekter i de specifikke indikatorer vil sikre, at ændringer i prioriteter let kan spores på tværs af forvaltnings- og gennemførelsesniveauer. Det vil også sikre, at eventuelle nye prioriteter let integreres i rapporterings- og overvågningsprocesserne.

Det fremgår af kommissoriet for den nye bistandsmekanisme, at den bør udarbejde kriterier og indikatorer til overvågning og måling af aktiviteterne i de forskellige havområdestrategier og de dermed forbundne resultater. Dette vil gøre det lettere at behandle spørgsmålet om WestMED-initiativet og dets handlingsramme og handlingskøreplan.

3.2.3. *Bekræftelse og strømlining af prioriteterne*

WestMED-initiativet opererer inden for en bred ramme af internationale politikker, Middelhavspolitikker og EU-politikker, -aftaler og -strategier, der vedrører den bæredygtige blå økonomi.

Initiativets tre overordnede mål og ti prioriteter stemmer til en vis grad overens med regional- og Middelhavspolitikkerne. WestMED-initiativet bygger f.eks. på Middelhavsunionens ministererklæring fra 2015 om den blå økonomi. WestMED's prioriteter blev imidlertid fastsat forud for Middelhavsunionens seneste anden ministererklæring om en bæredygtig blå økonomi (2021).

Siden Algiererklæringen blev vedtaget i 2018, har projekter og forslag, der støttes af initiativet, primært været fokuseret på de seks prioriteter, der er skitseret i køreplanen for indsatsen, snarere end på de ti i handlingsrammen. Køreplanen beskriver ikke en specifik

måde at gennemføre de resterende prioriteter på¹⁰. Der er dog gjort visse fremskridt gennem projekterne¹¹ og den seneste hackathon, der blev afholdt i juni 2022. Denne hackathon viste fornyet interesse for maritim fysisk planlægning og kystturisme. WestMED-bistandsmekanismen har støttet netværksarrangementer om maritim fysisk planlægning (herunder landene i det østlige Middelhavsområde) og vil fortsat gøre det, navnlig gennem en ny ekspertgruppe om maritim fysisk planlægning, der er nedsat gennem MSP-MED-projektet.

Løsning: at genbekræfte og strømline prioriteterne på grundlag af regionale og internationale prioriteter.

Det ville være nyttigt at justere og tilpasse initiativets prioriteter til de nye regionale og internationale politiske initiativer. Dette kan gøres ved at bygge videre på Middelhavsunionens anden ministererklæring om en bæredygtig blå økonomi. Dette blev godkendt af de 42 medlemmer af Middelhavsunionen, og det understreger behovet for at tackle de miljø- og klimarelaterede udfordringer, som hele regionen står over for.

Disse emner kan drøftes på det næste ministermøde i WestMED, der skal afholdes i 2023.

4. ANBEFALINGER

Som det fremgår af dette dokument, har WestMED-initiativet hidtil været en succes, og der er klart gjort fremskridt med målene under dets tre hovedprioriteter. Konkrete eksempler på fremskridt omfatter oprettelse af tekniske grupper, støtte til projektmatchmaking og projektudvikling og oprettelse af diverse partnerskaber. Mere generelt har WestMED-initiativet mærkbart ført til forbedret samarbejde og dialog i regionen mellem medlemslandene og også uden for regionen ved at inddrage andre Middelhavslande — både EU- og ikke-EU-lande — i en lang række projekter.

Anbefaling 1: Generelt anbefaler Kommissionen, at WestMED-initiativet og den tilhørende handlingsramme forbliver uændret. De ovenfor beskrevne fordele viser, at de er egnede. Der er derfor ikke behov for ændringer, da der kan foretages potentielle forbedringer uden at ændre den nuværende aftale.

Anbefaling 2: Kommissionen anbefaler, at bistandsmekanismen tager fat på spørgsmål som f.eks. øget synlighed, bedre anvendelse af projektbranding (f.eks. logo) samt forbedrede og mere hensigtsmæssige parametre for evaluering af initiativets gennemførelse. Som krævet i mandatet bør den nye bistandsmekanisme fremlægge en ny kommunikationsstrategi i samarbejde med EU-delegationerne i Middelhavslandene og et nyt sæt indikatorer til måling af fremskridt.

Anbefaling 3: Prioriteterne i forbindelse med regionale og internationale politikker bør revideres og strømlines under hensyntagen til Middelhavsunionens anden ministererklæring om en bæredygtig blå økonomi. Medlemslandene kan drøfte dette på det næste ministermøde, der er planlagt til 2023.

¹⁰ Dvs. samarbejde om kystvagtfunktioner, strategisk forskning og innovation, fysisk planlægning og kystforvaltning samt udveksling af viden om havmiljøet og synergier.

¹¹ F.eks. [FIUFFRA-projektet](#), der fremmer samarbejdet om bekæmpelse af IUU-fiskeri.

4.1. Vejen frem

Efter forelæggelsen for Rådet og Europa-Parlamentet vil denne rapport også blive forelagt på ministermødet i WestMED i 2023 i Malta. På dette møde kan landene vælge at bekræfte eller ajourføre prioriteterne i den nuværende 2017-handlingsramme. De kan også ajourføre dem, der blev fremhævet i Algiererklæringen og 2018-handlingsplanen.

Kommissionen foreslår, at der senest i 2027 gennemføres endnu en revisionsundersøgelse af initiativet. I den næste rapport fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet bør der også tages hensyn til indberetninger fra WestMED-landene.

Kommissionen vil offentliggøre og dele denne rapport med relevante institutioner og interesserede parter.